

Raadsvoorstel

Onderwerp	Transitievisie warmte (TVW)
Zaakid	0637751771
Auteur	Peter Verheggen 06 – 52.06.24.38 p.f.verheggen@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Directeur	E.C.R.H. Eijkelberg
Portefeuillehouder	Wethouder Paalvast
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	6 december 2021 Commissie Stad (deadline besluit: in het kader van afspraken klimaatakkoord in elke gemeente vóór 2022)
Programma(s)	Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen
Eerdere besluitvorming	Raadsvoorstel Programma Duurzaam en Groen d.d. 17 februari 2020 Raadsmemo Startnotitie Transitievisie Warmte d.d. 19 februari 2021 Raadsmemo Voortgang Transitievisie warmte en afdoening van toezegging 417 en motie 2103-04 Raadsvoorstel Verwerking resultaten participatietraject in de concept-Transitievisie warmte (motie 2103-03)
Samenvatting	Op 19 februari 2021 heeft de raad de startnotitie Transitievisie warmte ontvangen. Elke gemeente dient voor 2022 een Transitievisie warmte (TVW) vast te stellen. De gemeente Zoetermeer streeft naar een aardgasvrije stad (gebouwde omgeving) in 2040. Dit is in lijn met de visie Zoetermeer 2040 (Gemeente Zoetermeer, 2021). Een aardgasvrije stad betekent dat alle energie die nodig is om gebouwen in Zoetermeer te verwarmen, te koelen én voor warm water en koken in 2040 zonder aardgas moet worden opgewekt. In Zoetermeer zijn al enkele duizenden woningen aardgasvrij, maar met deze ambitie staan we als gemeente - samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijk partners - voor de opgave om in minder dan 20 jaar ruim 52.000 woningen en 5.000 andere gebouwen van het aardgas af te halen. Dit noemen we de warmtetransitie. De transitievisie warmte is een langetermijnvisie op een aardgasvrij Zoetermeer in 2040. Het is niet mogelijk om meteen een concreet plan voor de komende twintig jaar in één keer uit te werken en vast te leggen. Dit doen we stap voor stap. Voor veel woningen zijn er op dit moment ook nog geen haalbare en betaalbare aardgasvrije mogelijkheden beschikbaar. Desalniettemin zijn er voor veel woningen wel al mogelijkheden en biedt de energietransitie ook kansen die we als stad niet onbenut zouden moeten laten. Deze Warmtevisie (Transitievisie Warmte) geeft een eerste inzicht in de mogelijkheden voor aardgasvrij verwarmen, koelen, wassen en koken. Er is gebruik gemaakt van alle lokale, regionale en landelijke bij de gemeente bekende data, analyses en beschikbare kennis. Die is

	weergegeven in de bijgaande achtergrondrapportage. Ook heeft er een uitgebreid participatietraject plaatsgevonden en dit is terug te vinden in de bijlagen 3, 4 en 5. In de raad van 20 september 2021 is het Raadsvoorstel Verwerking resultaten participatietraject in de concept-Transitievise warmte (motie 2103-03) vastgesteld. Besloten is om in deze eerste TVW nog geen keuze voor warmtebronnen en technieken te maken. Wel wordt aangegeven waar er collectieve alternatieven (gedeelde warmtebron) voor aardgas worden verwacht en waar er individuele alternatieven (individuele warmtebron) worden verwacht.
Bijlagen	1. Transitievise warmte Zoetermeer 2021 2. Achtergrondrapportage Transitievise warmte Zoetermeer 2021 3. Panelonderzoek aardgasvrij 4. Participatieverslag Transitievise warmte incl.: - Onderzoeksrapport Transitievise warmte - Q&A stadsgesprekken 5. Samenvatting enquête Transitievise warmte

Raadsbesluit 0637751771

Raadsvoorstel Transitievisie warmte

De raad van de gemeente Zoetermeer;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 november 2021

besluit

1. De Transitievisie warmte (TVW) Zoetermeer 2021 vast te stellen en daarmee in te stemmen met:
 - a. Prioriteit geven aan het energiezuinig maken van woningen oftewel terugdringen van de warmtevraag en daardoor bij voorkeur woningen pas aardgasvrij te maken als er aan deze ambitie is voldaan;
 - b. Het uitgangspunt dat het voor elke doelgroep haalbaar én betaalbaar moet worden een woning energiezuinig te maken en aardgasvrij;
 - c. Inzet van hybride warmtepompen te bevorderen als tussentijdse oplossing voor woningen die (nog) niet geschikt zijn voor een all-electric warmtepomp en wel voldoende geïsoleerd zijn voor een hybride warmtepomp;
 - d. De warmtetransitie van aardgas naar een duurzaam alternatief in Zoetermeer conform de TVW in te delen in:
 - clusters waar individuele alternatieven voor aardgas per woning(complex) worden verwacht en
 - clusters waar collectieve alternatieven voor aardgas voor meerdere woning (complexen) worden verwacht,
 - voor de bedrijventerreinen van Zoetermeer nog geen indeling te maken in clusters waar individuele en collectieve oplossingen worden verwacht;
 - e. Ondersteuning in buurten van initiatieven van eigenaar-bewoners en VvE's die:
 - invulling willen geven aan het terugdringen van de warmtevraag tot het vastgestelde ambitieniveau;
 - hun ervaringen willen delen;
 - f. Extra in te spannen om initiatieven van eigenaar-bewoners en VvE's te bevorderen in de wijken met de meeste natuurlijke investeringsmomenten;
 - g. Vervolgonderzoek te starten met eigenaren in de wijken Palenstein, Driemanspolder, Binnenstad, Meerzicht, specifiek in de clusters waar collectieve alternatieven voor aardgas worden verwacht, met als uitgangspunt:
 - zoveel mogelijk in co-creatie met eigenaren een keuze maken in de techniek, planning en de exploitatie van de aardgasvrije energievoorziening;
 - samenwerking vindt plaats op basis van vrijwilligheid en wederzijds voordeel;
 - h. Samen met andere domeinen waaronder in ieder geval onderwijs, armoede, arbeidsmarkt, openbare ruimte verkennen hoe kansen kunnen worden benut die er door de energietransitie ontstaan;
 - i. Uitvoering in tempo en ambitie afhankelijk te maken van de besluitvorming over de middelen die landelijk en lokaal beschikbaar worden gesteld n.a.v. het Klimaatakkoord en Zoetermeer 2040;
 - j. Elke collegeperiode een aangepaste amendeerbare Transitievisie warmte aan de raad voor te leggen en de raad jaarlijks met een update te informeren over de Transitievisie warmte

Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 20 december 2021

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding

Op 19 februari 2021 heeft de raad de [startnotitie Transitievisie warmte](#) ontvangen. Elke gemeente dient voor 2022 een Transitievisie warmte (TVW) vast te stellen. In deze Transitievisie moet de gemeente aangeven in welke wijken er vóór 2030 de meeste woningen aardgasvrij kunnen worden gemaakt en wat hierbij naar verwachting het meest voor de hand liggende alternatief voor aardgas gaat worden. Er is gebruik gemaakt van alle lokale, regionale en landelijke bij de gemeente bekende data, analyses en beschikbare kennis. Die is weergegeven in de bijgaande achtergrondrapportage. Ook heeft er een uitgebreid participatietraject plaatsgevonden en dit is terug te vinden in de bijlagen 3, 4 en 5. In de raad van 20 september 2021 is het [Raadsvoorstel Verwerking resultaten participatietraject in de concept-Transitievisie warmte \(motie 2103-03\)](#) vastgesteld. Besloten is om in deze eerste TVW nog geen keuze voor warmtebronnen en technieken te maken. Wel wordt aangegeven waar er collectieve alternatieven (gedeelde warmtebron) voor aardgas worden verwacht en waar er individuele alternatieven (individuele warmtebron) worden verwacht.

Beoogd effect

Door het realiseren van de energietransitie in Zoetermeer leveren we mondiaal gezien een bijdrage aan het beperken van de opwarming van het klimaat en leveren we lokaal gezien een bijdrage aan de kwaliteit van de gebouwde omgeving, binding aan de woonplek, sociale cohesie en bestrijding van energiearmoede.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

1. Prioriteit aan het energiezuinig maken van woningen oftewel terugdringen van de warmtevraag en daardoor bij voorkeur woningen pas aardgasvrij te maken als er aan deze ambitie is voldaan.
2. Het uitgangspunt dat het voor elke doelgroep haalbaar én betaalbaar moet worden een woning energiezuinig te maken en aardgasvrij.
3. Inzet van hybride warmtepompen te bevorderen als tussentijdse oplossing voor woningen die (nog) niet geschikt zijn voor een all-electric warmtepomp en wel voldoende geïsoleerd zijn voor een hybride warmtepomp.
4. De warmtetransitie van aardgas naar een duurzaam alternatief in Zoetermeer conform de TVW in te delen in:
 - clusters waar individuele alternatieven voor aardgas per woning(complex) worden verwacht;
 - clusters waar collectieve alternatieven voor aardgas voor meerdere woning(complexen) worden verwacht en
 - voor de bedrijventerreinen van Zoetermeer nog geen indeling te maken in clusters waar individuele en collectieve oplossingen worden verwacht.
5. Ondersteuning in buurten van initiatieven van eigenaar-bewoners en VvE's die
 - invulling willen geven aan het terugdringen van de warmtevraag tot het vastgestelde ambitieniveau;
 - hun ervaringen willen delen.
6. Extra in te spannen om initiatieven van eigenaar-bewoners en VvE's te bevorderen in de wijken met de meeste natuurlijke investeringsmomenten.
7. Vervolgonderzoek te starten met eigenaren in de clusters waar collectieve alternatieven voor aardgas worden verwacht, met als uitgangspunt:
 - zoveel mogelijk in co-creatie met eigenaren een keuze maken in de techniek, planning en de exploitatie van de aardgasvrije energievoorziening;

- samenwerking vindt plaats op basis van vrijwilligheid en wederzijds voordeel.
- 8. Samen met andere domeinen waaronder in ieder geval onderwijs, armoede, arbeidsmarkt, openbare ruimte verkennen hoe kansen kunnen worden benut die er door de energietransitie ontstaan.
- 9. Uitvoering in tempo en ambitie afhankelijk te maken van de besluitvorming over de middelen die landelijk en lokaal beschikbaar worden gesteld n.a.v. het Klimaatakkoord en Zoetermeer 2040.
- 10. Elke collegeperiode een aangepaste amendeerbare Transitievisie warmte aan de raad voor te leggen en de raad jaarlijks met een update te informeren over de Transitievisie warmte.

Argumenten

1.1. Investeren in terugdringen van de warmtevraag biedt veel mogelijkheden voor verbetering van de concurrerende woonaantrekkelijkheid

Terugdringen van de warmtevraag betekent goede isolatie van de bouwdelen in combinatie met goede ventilatie, zonwering en zonnepanelen) conform het op d.d. 17 februari 2020 vastgestelde ambitieniveau van 75 kWh/jaar/m² voor de gestapelde bouw en 50 kWh/jaar/m² voor eengezinswoningen.

Bij Zoetermeer 2040 gaat het erom de energie en krachten in de stad te bundelen om een opwaartse beweging van de stad in gang te zetten. Het terugdringen van de warmtevraag leidt tot investeringen in verduurzaming/verbetering van de woonaantrekkelijkheid. Het perspectief op deze investeringen leidt tot dynamiek en (bij voldoende middelen) kansen voor verbetering van:

- kwaliteit gebouwde omgeving
- sociale cohesie
- binding
- comfort

De kans is groot dat deze investeringen niet meer (kunnen) plaatsvinden als er al wordt overgeschakeld naar een aardgasvrij alternatief voordat eerst is geïnvesteerd in het terugdringen van de warmtevraag (een 'lock-in risico' door de voorwaarden en tarieven van collectieve warmtenetten).

1.2. Met investeren in terugdringen van de warmtevraag kan energiearmoede voorkomen of bestreden worden

In Zoetermeer zetten we ons in om de energietransitie te benutten voor bestrijding en voorkoming van energiearmoede. De gemeente werkt samen met onder andere De Goede Woning in een landelijk samenwerkingsverband (Stroomversnelling) aan de toepassing van innovatieve aardgasvrije concepten met een energieprestatiegarantie. Bovendien zijn de energiekosten van niet meer aan de aardgasprijs gekoppeld maar aan het inflatieniveau. Daarmee ontstaat er voor de huurders naast een comfortverbetering zekerheid qua energiekosten. Dit is belangrijk gezien de verwachte forse stijging van de gasprijs op de korte termijn en de daarmee ontstane onzekerheid in de ontwikkeling van de gasprijs in de toekomst.

Ook bij andere aanpakken staat de (verbetering van de) betaalbaarheid voorop. Bij de proeftuin in Palenstein (ruim 1100 woningen) mogen de energiekosten niet hoger worden dan het gemiddelde van de voorgaande drie jaren. Ook die woningen worden onafhankelijk van de gasprijs.

2.1 Zonder haalbare en betaalbare alternatieven kunnen woningen niet energiezuinig en aardgasvrij worden

Alle gebouweigenaren staan voor de opgave om komende jaren de maximale warmtevraag te reduceren en van het gas af te gaan. De gemeente faciliteert de gezamenlijke verkenning daartoe en kan ook met de inkoop faciliteren maar de daadwerkelijke investering is voor

rekening van de gebouweigenaar. De gemeente kan niet vanuit eigen middelen voor alle gebouweigenaren een alternatief haalbaar en betaalbaar maken. De gemeente zet zich op alle schaalniveaus in samen met alle relevante partners om haalbare en betaalbare alternatieven te bevorderen. Het gaat om gezamenlijke lobbytrajecten, het bevorderen van innovaties in de markt en lokale samenwerking. De gemeente kan niet aan de ambities van de Warmtevisie voldoen als er niet (tijdig) aan het uitgangspunt kan worden voldaan dat er haalbare en betaalbare alternatieven beschikbaar.

3.1 Toepassing van hybridewarmtepompen levert op de korte termijn een grote besparing op aardgas.

Deze warmtetechniek is niet aardgasvrij, maar wel is het zo al mogelijk flink op het aardgasverbruik te besparen, waardoor de CO₂-uitstoot voor verwarming en warm water met zo'n 20 procent daalt (Milieu Centraal, sd). Een hybride warmtepomp is een geschikte tussenoplossing voor woningen die al in enige mate geïsoleerd zijn, maar die nog niet klaar zijn voor een volledig elektrische warmtepomp. Bewoners kunnen op een hybride warmtepomp overstappen wanneer hun gasketel aan vervanging toe is, maar het is ook mogelijk om de warmtepomp aan de huidige hr-ketel te koppelen.

4.1 De keuze voor een collectief of individueel alternatief voor aardgas is bepalend voor de wijze van samenwerking met huiseigenaren (participatie).

Om een haalbaar project te kunnen realiseren met een collectieve warmteoplossing zijn er (afhankelijk van de techniek) enkele duizenden woningen nodig die in een periode van enkele jaren willen aansluiten. Anders is er geen businesscase voor het project. Het is van groot belang vooraf en tijdig afspraken te maken over de kosten, voorwaarden en het moment van aansluiting. Bij een collectieve oplossing is samenwerking en participatie van nog groter belang dan bij een individuele oplossing.

4.2. Hiermee wordt invulling gegeven aan een raadsbesluit uit [Raadsvoorstel Verwerking resultaten participatietraject in de concept-Transitievisie warmte \(motie 2103-03\)](#).

Het betreft het raadsbesluit "In de eerste Transitievisie warmte de keuze voor de alternatieven voor aardgas nog niet verder te detailleren dan de optie 'collectief alternatief voor aardgas' en de optie 'individueel alternatief voor aardgas'".

4.3 Bij bedrijventerreinen kan er met de kennis van nu nog geen keuze worden gemaakt.

Voor de bedrijventerreinen van Zoetermeer is op basis van deze analyse nog geen voorkeursoplossing naar voren gekomen. Hier gaat de gemeente in samenwerking met de bedrijven verder onderzoek doen naar de geschikte warmtetechniek.

Naast woningen staan er in Zoetermeer ook kantoren, winkels, scholen, zorginstellingen enzovoort. Deze gebouwen (utiliteit) volgen de landelijke verplichtingen, zoals bijvoorbeeld de isolatieverplichting voor kantoren. In gebieden met overwegend woningbouw volgt de utiliteit de oplossingen voor woningen.

5.1 Goede voorbeelden, draagvlak en eigenaarschap zijn nodig

We gaan er van uit dat bij innovaties de eerste groep koplopers ofwel de 'innovators' en 'early adapters' de volgende groep 'early majority' enthousiasmeert en motiveert. Ook wel; goed voorbeeld doet volgen. De lessen en ervaringen die de initiatieven nu opdoen worden meegenomen als voorbeeld voor de aanpak van de volgende initiatieven, om uiteindelijk met een 'zwaan kleef aan effect' heel Zoetermeer in beweging te krijgen. Door een duurzaamheidsfonds gericht in te zetten kunnen knelpunten die de transitie (van met name eigenaar-bewoners) in de weg zitten spijtvrij beslecht worden

6.1 De oudste wijken zijn het meest kansrijk

Technisch is een woning in principe na 50 jaar afgeschreven. Voor de wijken in Zoetermeer betekent dit dat de groot onderhoudsfase zich uitstrekt van 2015 tot 2050, waarin het zwaartepunt in aantallen zal liggen tot 2035. Het is dus zaak om vanaf dit moment al het (groot)

onderhoud dat uitgevoerd gaat worden, ook in het perspectief te plaatsen van ons einddoel: aardgasvrij in 2040.

Tabel 1 - Momenten voor groot onderhoud per Zoetermeerse wijk

Wijk	Bouwjaar	Start groot onderhoud >50 jaar
Palenstein	1965	2015
Driemanspolder	1966	2016
Meerzicht	1969	2019
Buytenwegh de Leyens	1974	2024
Seghwaert	1976	2026
Noordhove	1985	2035
Stadscentrum	1981	2031
Rokkeveen	1987	2037
Oosterheem	2000	2050

Besluit 6 sluit bovendien ook aan bij raadsbesluit *“In buurten en wijken te starten met een uitvoeringsplan met voldoende draagvlak en/of naar verhouding de meeste natuurlijke momenten voor (groot) onderhoud”* uit [Raadsvoorstel Verwerking resultaten participatietraject in de concept-Transitievisie warmte \(motie 2103-03\)](#).

7.1 Collectieve alternatieven voor aardgas vergen veel en tijdige voorbereiding, afstemming en planning.

Het realiseren van een collectieve warmtevoorziening is complex en kent een lange doorlooptijd. Het is technisch ingewikkeld, met vragen zoals: “Is er voldoende ruimte in de ondergrond? Hoe past een warmtenet in de wijk, wat wordt de warmtebron die voor aardgas in de plaats komt en: Passen de oplossingen ook in de opgave om te vergroenen en klimaatadaptiever te worden?” Daarnaast dienen alle betrokken in het cluster of in het betreffende gebied op hetzelfde moment klaar te zijn voor de overstap naar aardgasvrij wonen en werken.

8.1 Het gaat erom de energie en krachten in de stad te bundelen om een opwaartse beweging van de stad in gang te zetten (Zoetermeer 2040).

Er hangt heel veel samen met de energietransitie zowel op sociaal als fysiek terrein. De energietransitie biedt grote mogelijkheden om de woonaantrekkelijkheid te verbeteren. Sociaal kan de energietransitie zowel enorme bedreigingen als enorme kansen bieden als je bijvoorbeeld alleen al kijkt naar het fenomeen energiearmoede. M.n. Meerzicht is kwetsbaar voor energiearmoede zoals blijkt uit een recent TNO-onderzoek. De energietransitie heeft ook een grote invloed op de arbeidsmarkt. Werkgelegenheid die verbonden is aan fossiele brandstoffen zal verdwijnen. Er zal echter een minstens zo grote vraag aan arbeidskrachten ontstaan voor het energiezuinig en aardgasvrij maken van Zoetermeer.

9.1 Er zijn voldoende middelen en capaciteit nodig om eigenaren tijdig mee te kunnen nemen in het isoleren en aardgasvrij maken

Met het Klimaatakkoord krijgen gemeenten te maken met nieuwe taken. Dit leidt tot extra lasten in de bestuurlijke en ambtelijke uitvoering. Om het akkoord uit te voeren, hebben het Rijk en decentrale overheden de Raad voor het Openbaar Bestuur om advies gevraagd. Hieruit is naar voren gekomen dat gemeenten zelf onvoldoende middelen hebben om het klimaatakkoord uit te voeren. De uitkering moet mogelijk maken dat gemeenten voortvarend aan de slag kunnen

gaan met eigen *geen spijt-maatregelen*, die zij snel en eenvoudig kunnen uitvoeren. Wat dit betekent en hoe de kosten worden ondervangen is onderwerp van de huidige kabinetsformatie. De daadwerkelijke toevoeging van klimaatgelden aan het programma Duurzaam en Groen is een raadsbevoegd en zal jaarlijks via de Perspectiefnota plaatsvinden. De gemeente heeft zelf na 2022 géén middelen meer begroot voor de energietransitie. Wel wordt er een voorstel voor een duurzaamheidsfonds aan de raad voorgelegd waarbij mogelijkheden om het revolverend te maken worden betrokken.

10.1 De energietransitie is een dynamisch proces dat geregeld actualisatie vraagt

Met dit besluit wordt invulling gegeven aan motie 2103-02 'warmtetransitie een serieus onderwerp'.

Kanttekeningen

5.1 en 6.1 Vrijwilligheid kan tegen het einde van de warmtetransitie ter discussie komen te staan.

Er kan vanwege maatschappelijke kosten een discussie ontstaan over de redelijkheid van de handhaving van een aardgasnet en aansluitingen als er voldoende haalbare en betaalbare alternatieven zijn, er nog maar een beperkt aantal aansluitingen zijn op het aardgasnet zijn en groen gas of waterstof te duur in gebruik blijken voor woningen.

9.1 Als op termijn onvoldoende aan (financiële) randvoorwaarden wordt voldaan kan dit ertoe leiden dat we de warmtetransitie in zijn geheel of niet in het benodigde tempo kunnen uitvoeren.

Momenteel is er al een tekort aan voldoende vakkundig geschoold personeel om de energietransitie op te pakken. Gemeenten, woningcorporaties en netbeheer Nederland herkennen dit. Wanneer de transitie versnelt, kunnen dit soort tekorten nog groter worden waardoor ook de kosten van de transitie worden opgehoogd. Daarnaast zijn duurzame warmtetechnieken op dit moment meestal duurder dan verwarmen met aardgas. Om de transitie betaalbaar te maken, zijn er in de meeste buurten aanvullende subsidies, kostenverlagingen en nieuwe financieringsmogelijkheden nodig. Zowel voor eigenaar-bewoners als voor verhuurders en warmtebedrijven.

Financiën

Voor de uitvoering van de Warmtevisie heeft de gemeente in haar stimulerende en faciliterende rol taakstellend budget beschikbaar. De besteding zal binnen de kaders van de transitievisie plaatsvinden waarbij (op termijn) vanuit de volgende (mogelijke) budgetten kan worden geput:

- Programma Duurzaam en Groen
- Klimaatakkoord
- Duurzaamheidsfonds

Programma Duurzaam & Groen Zoetermeer

Het programma Duurzaam & Groen Zoetermeer eindigt in 2022. Dit programma heeft in 2022 nog incidentele middelen voor de energietransitie tot een bedrag van € 528.000. Voor de extra taken vanuit het klimaatakkoord zoals het organiseren van de uitwerking van de energietransitie en het maken van transitieplannen per wijk is via de decembercirculaire 2019 extra budget beschikbaar gesteld van € 343.000 in 2022. De gemeente heeft na 2022 géén middelen meer begroot voor de energietransitie.

Klimaatakkoord

Op 28 juni 2019 heeft het kabinet het ontwerp klimaatakkoord gepresenteerd. De ledenvergadering van de VNG heeft hier op 29 november 2019 mee ingestemd.

De verwachting is dat het Rijk de komende periode via circulaire over de algemene uitkering van het gemeentefonds budget beschikbaar zal stellen. Over de wijze van uitkering (decentralisatie-uitkering dan wel specifieke uitkering) is nog geen duidelijkheid. Uitgangspunt is dat de budgetten die in de komende jaren door de rijksoverheid in de algemene middelen of

specifieke uitkeringen beschikbaar worden gesteld worden gereserveerd voor de energietransitie (programma Duurzaam en Groen Zoetermeer). Als er uitkeringen komen zal hiervoor een plan worden gemaakt dat deel zal uit maken van de Perspectiefnota. In het geval van een specifieke uitkering is een handelwijze niet noodzakelijk omdat de besteding al van rijkswege is bepaald.

Duurzaamheidsfonds

Het Duurzaamheidsfonds is een beoogd katalysator. Passend in de kaders van de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 en met dekking van het investeringsfonds Zoetermeer 2040 is een voorstel tot vorming van een Duurzaamheidsfonds in voorbereiding.

Controleprotocol

Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie

De Warmtevisie Zoetermeer is een overkoepelende visie, gericht op een energiezuinige, toekomstbestendige, aardgasvrije stad in 2040. En daarna. Het is nog niet mogelijk nu meteen al een concreet plan voor de komende twintig jaar in één keer uit te werken en vast te leggen. Dit doen we stap voor stap. Een aardgasvrij Zoetermeer krijgen we alleen voor elkaar als gemeente, organisaties en inwoners niet alleen zelf, maar vooral ook samen aan de slag gaan. Daar biedt de nu opgeleverde Warmtevisie Zoetermeer hierbij de leidraad voor.

Er heeft vooraf een uitgebreid participatietraject plaatsgevonden. Ook hier besteden wij aandacht aan in deze visie. Uit het participatietraject komen belangrijke uitgangspunten voor de Warmtevisie naar voren, die we als leidraad hanteren voor deze weergave van visie. Er is behoefte aan heldere, informatieve en betrouwbare communicatie bij elke stap in de Warmtevisie die we zelf of samen zetten en, bij de uitvoering ervan, wijk voor wijk. Omdat inwoners, organisaties en gemeenten elkaar bij elke stap nodig hebben gaat het richting 2040 en daarna niet alleen om heldere, relevante en betrouwbare informatie en adviezen via diverse (communicatie)platforms en organisaties, maar ook om onderling contact, kennis delen, uitwisselen en ontmoeten van alle betrokkenen: inwoners, organisaties en gemeente. De thema's in de Warmtevisie zullen op relevante momenten terugkomen in informatieve en actiegerichtes campagnes en communicatiemomenten, onder andere in samenwerking met Energieloket Zoetermeer.

Bij het Raadsvoorstel Verwerking resultaten participatietraject in de concept-Transitievisie warmte (motie 2103-03) is aan de raad het Participatieverslag Transitievisie warmte voorgelegd inclusief:

- Het Onderzoeksrapport Transitievisie warmte
- De Q&A naar aanleiding van de stadsgesprekken

Participatie: Enquête en stadsgesprekken

Tot en met 10 mei konden inwoners meedoen aan een enquête rondom de Warmtevisie. Tijdens drie online stadsgesprekken (26 mei en 2 juni) wisselden we uit wat er komt kijken bij het opstellen van de Warmtevisie. Ook werd er gesproken over het wijk-voor-wijk aardgasvrij maken van woningen, en wat de beste manier is om dit te doen. Met ruim aandacht voor ieders ideeën, vragen en hier en daar ook zorgen.

Resultaten en uitkomsten

Doel van het participatieproject was kort samengevat: verbinding maken met de stad, betrekken, informeren en ideeën, vragen, wensen en zorgen ophalen die verbonden zijn aan het realiseren van een breed gedragen Transitievisie Warmte. De resultaten en uitkomsten van het traject waren dus a priori eerste input voor de visie- en planvorming.

datum print: donderdag 18 november 2021

Communicatie

Alle informatie en communicatie rondom Zoetermeer Aardgasvrij en de Transitievisie warmte staat op de projectpagina van het participatieplatform doemee.zoetermeer.nl. Voor de visie, enquête en stadsgesprekken is extra werving ingezet en aandacht gevraagd via Facebook en andere (offline en online) media. In het vervolgtraject is via Doe Mee ook op gezette momenten vermeld hoe we verder zijn gegaan met de op te stellen Warmtevisie en de wijkuitvoeringsplannen.

Verdiepend panel

Op 17 juni is het Zoetermeerse stadspanel benaderd met een set verdiepende vragen, volgend op de enquête. De uitkomsten zijn bijgevoegd (bijlage 3).

Duurzaamheid

Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan het programma duurzaam en groen Zoetermeer.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten

Niet van toepassing.

Rapportage en evaluatie

Toezenegging 414 en motie 2103-02 vormen het vertrekpunt voor de rapportage en evaluatie.

Motie 2103-02

- om in ieder geval iedere twee jaar, te beginnen met in maart 2023 met voortgangsrapportages naar de raad te komen, met amendeerbare raadsvoorstellen zodat de warmtetransitie in commissie en raad besproken en vastgesteld kan worden,
- om bij iedere tussentijdse belangrijke stap de raad tijdig en formeel te informeren met voldoende mogelijkheden om zaken te agenderen en/of tot besluitvorming te komen.

Toezenegging 414

“Elke collegeperiode een aangepast amendeerbare transitie visie warmte aan de raad voor te leggen en de raad jaarlijks met een update te informeren over de transitie visie warmte.”

En verder zullen de resultaten van de aanpakken in de gemeente Zoetermeer goed worden gemonitord vanuit het programma Duurzaam en Groen Zoetermeer. Monitoring heeft hierbij verschillende doelen:

- Het geven van voortgang aan de gemeenteraad van Zoetermeer
- Het leren van lessen uit de Zoetermeerse aanpak, zodat we deze aanpak breder in de stad kunnen uitzetten.
- Het zorgen voor een goede stand van zaken, voor updates van gebiedsvisies, en de volgende update van de Warmtevisie.

Het energieloket verzorgt jaarlijks een rapportage met een overzicht het bezoek van de website, het aantal maatwerkadviezen en de getroffen maatregelen. Ook in de afspraken met de lokale partners wordt de monitoring en evaluatie meegenomen.